

SEDVANERÄTTEN INOM 1700-TALETS BOKTRYCKERIER

Meddelat av

H. SCHÜCK, Stockholm

DET FÖRSTA BOKTRYCKERI-REGLEMENTET utfärdades som bekant först 1752. Ett förslag till ett dylikt reglemente hade väl uppgjorts redan under Karl XI:s tid av censor librorum Örnghelm, och i *Bidrag till svensk bokhistoria* (1900), s. 129, har jag meddelat detsamma. Ehuru detta förslag utan tvivel i många punkter återger den gällande sedvanerätten, söker den dock att i många andra bryta med denna, och det blev i varje fall aldrig stadfäst och synes snart hava råkat i glömska. Men det fanns en av boktryckarna själva tillämpad lag, en sedvanerätt eller en samling »reglor», som de 1730 på begäran inlämnade till Kanslikollegiet. Den finnes i Riksarkivet, »Till Kanslikollegiet inkomna Skrifvelser E. XIII, 9», och lyder:

I anledning af Höglöfl. Kongl. Cancellie Collegii befallning, att Boktryckare Societeten skulle gifwa Högbem:te Collegio berättelse om de till BookTryckerietz befordran och framgång nödige och Brukelige Reglor; har till underdånigt följje derutaf, man nedan skrefne Puncter, såsom de förnämste sammandragit, hwilka af BookTryckare Konstnärer i Tyskland effterlefwade blifwit, och af dee Book-Tryckare, samt Konstförwandten uti Kongl. ResidentzStaden Stockholm altijd warit brukelige, och än i dag af alla BookTryckare och Societetens ledamöter, hwilke BooktryckerijKonsten behörigt lärt, hållas; och lyda som följjer. Nembl.

§. 1.

Såsom Guds och Wärdslig lag fordrar, att deräst en Societet och samhälde är, och wara will, så bör och ibland dem skickeligen och wäll tillgå; Fördenskull, wed hwart halfftt års förlopp, skall en Patron af BokTryckarena, på hwilken ordningen faller, sammankalla tillsammans de andra Book Tryckare och Konstens ledamöter på en der till uthsedd ort, eller om lägligitt ähr, uti dess huuss och Book-Tryckerij, till att Conferera, afhöra och afgjöra, hwad under den tiden ibland Societeten förelupit; samt hwad som kan wara nödigt att påminna, Continuerandes hwar effter annan, således med Societetens Ledamöters sammankalla[n]de wed hwart half års omgång.